

СОДЕРЖАНИЕ

ПАТРИАРШИЕ ЭНЦИКЛИКИ. БЛАГОСЛОВИТЕЛЬНЫЕ ГРАМОТЫ

Письмо благословения и признательности заслуг Его Святейшества Католикоса Всех Армян Гарегина II архиепископу Татеву Гарибяну.....3

ПРОПОВЕДИ

Проповедь епископа Мушега Бабаяна, читанная в Кафедральном соборе Св. Эчмиадзина на св. Литургии в связи с праздником Преображения.....5

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

НИКОЛАЙ КОТАНДЖЯН, ИРИНА ДРАМПЯН – Фрески Татева.....8

ТОВМАС ПОГОСЯН - Дживани и Библия.....33

МЭРИ ДАНИЕЛЯН – Строить.....42

КАРАПЕТ АКОПЯН – Группа “Ворскан” Торгома и ее влияние на дальнейшую тактику освободительной борьбы.....54

СООБЩЕНИЯ

АНУШ САРГСЯН – Монастырь Хаварадзора.....70

АНИ АВЕТИСЯН - Собрание османских рукописей Матенадарана.....79

АНИ УТУДЖЯН – К вопросу о дате смерти Католикоса Всех Армян Акоба IV Джугаеци.....86

ԵԶՈՒՎԾԲՆ

АСМИК СИМОНЯН – Формирование добровольческого движения и политическая мысль западных армян.....	92
НУНЭ ГЕВОРГЯН – Политическая сатира в периодическом издании “Татрон” А. Пароняна.....	99
КАРЕН ПАХЛЕВАНЯН – Воины-армяне в топографических войсках Российской империи.....	110
ВАГЕ САЯДЯН – Правовые взаимоотношения государства и религиозных организаций в вопросе регистрации.....	117

СЕМИНАРИСТЫ

ДЬЯКОН АНДРАНИК ОВАНЕСЯН – Архимандрит Шнорк Гаспарян....	127
--	------------

ДУХОВНЫЕ ЧТЕНИЯ

ИЕРЕЙ ГЕВОНД МАИЛЯН - Новые вызовы.....	135
--	------------

РЕЦЕНЗИИ. БИБЛИОГРАФИЯ

ДАВИД КАЗАРЯН – Новонайденный Шаракноц.....	142
--	------------

ЦЕРКОВНАЯ ЖИЗНЬ. НОВОСТИ.....	148
--------------------------------------	------------

CONTENTS

PONTIFICAL ENCYCLICALS, LETTERS OF BLESSING

Letter of Blessing and Appriciation of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, addressed to His Eminence Archbishop Datev Gharibyan.....	3
---	---

SERMONS

Sermon delivered by Bishop Mushegh Babayan during the Divine Liturgy celebrated in the Cathedral of Holy Etchmiadzin on the Feast of the Assumption.....	5
---	---

HISTORICAL-PHILOLOGICAL STUDIES

NIKOLAY KOTANJYAN, IRINA DRAMPYAN – The frescoes of Datev.....	8
TOVMAS POGHOSYAN - Jivani and the Bible.....	33
MERY DANIELYAN - To build.....	42
KARAPET HAKOBYAN - The “Vorskan” group of Torgom and its influence on the subsequent tactics of the struggle for Liberation.....	54

ESSAYS

ANUSH SARGSYAN - The Monastery of Khavaradzor.....	70
ANI AVETISYAN - The collection of Ottoman manuscripts at the Matenadaran.....	79
ANI UTUJYAN - The enigma of the date of the death of Hagop IV Jughayetsi, Catholicos of All Armenians.....	86
HASMIK SIMONYAN – The beginnings of the volunteer movement and Western- Armenian political thought.....	92

ԷՇՈՒՑՈՒՆ

NUNE GEVORGYAN – Political satire in H. Paronyan’s periodical “Tatron” 99

KAREN PALEVANYAN - Armenian military servicemen in the topographic troops of the Russian Empire..... 110

VAHE SAYADYAN - The juridical relations between the State and Religious organizations concerning registration..... 117

SEMINARIANS

DEACON ANDRANIK HOVHANNISYAN - Fr. Shnorhk Archimandrite Gasparyan.... 127

SPIRITUAL READINGS

FR. GHEVOND MAYILYAN – New challenges..... 135

LITERARY REVIEW

DAVID GHAZARYAN – A newly-discovered Hymnal (Sharaknots)..... 142

BRIEF CHURCH NEWS 148

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ. ՕՐԴՆՈՒԹ-ԵԱՆ ԳՐԵՐ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրինութեան և գնահատանաց գիրք Տ. Տաթև արքեպիսկոպոս Ղարիպեանին.....3

ՔԱՐՈՉԽՈՍԱԿԱՆ

Տ. Մուշեղ Եպիսկոպոս Բարայանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Վերափոխման դրույթով մասուցված Ս. Պատարագին.....5

ՊԱՏՄԱՔԱՆԱՄԻՐԱԿԱՆ

ՆԻԿՈԼԱՅ ՔՈԹ-ԱՆՁՅԱՎՆ, ԻՐԻՆԱ ԴՐԱՄՓՅԱՎՆ - Տաթևի որմնանկարները.....8

ԹՈՎՄԱՍ ՊՈՂՈՍՅԱՆ - Զիվանին և Ասպահաշոնիք.....33

ՄԵՐԻ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ - Կառուցել.....42

ԿԱՐԱՊԵՏ ՆԱԿՈԲՅԱՆ - Թորգոմի «Որսկան» խումբը և նրա ազդեցությունը ազարամարդի հետազա մարդավարության վրա.....54

ՆԱԴՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

ՄՆՈՒՇ ՍԱՐԳԱՅԱՆ - Խավարածորի վանքը.....70

ԱՆԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ - Մաքենադարանի օսմաներեն ձեռագրերի հավաքածուն.....79

ԱՆԻ ՈՒԹ-ՈՒՁՅԱՆ - Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Հակոբ Դ. Զուղայեցու մահվան օրվա առեղծվածի շուրջ.....86

ՆԱՍՏԻԿ ՄԻՄՈՆՅԱՆ - Կամավորական շարժման սկզբնավորումը և արևմդրահայ քաղաքական միտքը.....92

ԷԶՈՒՀԾԻՆ

ՆՈՐՆԵ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ - Քաղաքական երգիծանքը Ռ. Պարոնյանի «Թափրոն» պարբերականում.....99

ԿԱՐԵՆ ՓԱՆԼԵՒՅՆՅԱՆ - Ուսուական կայսրության վեղազրական զորքերի հայազգի զինվորականները.....110

ՎԱՆԵ ՍԱՅԱԳՅԱՆ - Պետրության և կրոնական կազմակերպությունների իրավահարաբերությունները զրանցման հարցում.....117

ՃԵՄԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐ

ԱՆԴՐԱԽԿ ՄՐԿ. ՇՈՎՃԱՆՆԻՍՅԱՆ - S. Շնորհը վարդապետ Գասպարյան.....127

ՃՈԳԵՒՈՐ ՀՆԹԵՐՅՈՅՈՒՆՆԵՐ

Տ. ՂԵՒՈՆԴ. ՔՆՆ. ՄԱՅԻՆՅԱՆ - Նոր մարդակրավերներ.....135

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՒԻԹ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ - Մի նորայայի շարակնոց.....142

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ԲԵՄ. ԼՈՒՐԵՐ 148